

діомовлення, Державною адміністрацією зв'язку, Фондом державного майна України, Державним комітетом з питань інформатизації.

10. Підтримка підприємств зв'язку, які впроваджують засоби збереження електроенергії [5]. Зокрема патентне відомство США видало патент на оригінальну ідею Google по енергозабезпеченню дата-центрів на океанських баржах за рахунок енергії приливних хвиль.

Література

1. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004-

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

України. — К.: ЮЦ Держкомстату України, 2004. — 416 с.

2. Національна комісія з питань регулювання зв'язку України (офіційний сайт) — <http://www.nkrz.gov.ua/uk/>.

3. Державна адміністрація зв'язку (офіційний сайт) — <http://www.stc.gov.ua>.

4. ДП «Український державний центр радіочастот» (офіційний сайт) — <http://www.ucrf.gov.ua>.

5. <http://www.oceanology.ru/google-water-based-data-center/>

УДК: 336.71:338.242

О. В. Понеділко, здобувач,
Академія муніципального управління

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОВЕДІНКИ БАНКІВ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ В ІНВЕСТИВАННІ ЕКОНОМІКИ

Залучення іноземного капіталу для інвестування економіки залежить від багатьох чинників, одним із яких є розвиток земельного законодавства. Без відповіді на запитання, чи володіє приватизоване підприємство єдиним неподільним об'єктом нерухомості або тільки його частиною, неможливо визначити, чим забезпечене повернення коштів у разі невдачі інвестиційного проекту. Інвестори повинні чітко уявляти собі перспективи продовження договору оренди з власником землі — державою чи місцевим органом. Більше того, іноземні інвестори дуже часто згодні надати кредит тільки під гарантію земельної власності.

Поведінка банків, які беруть участь в інвестуванні економіки, продиктована як намаганням вигідного вкладання капіталу, так і

природним бажанням успішно розвиватися у новому конкурентному середовищі. Для багатьох банків фінансування бізнес-планів приватизованих підприємств стало достатньо прибутковою справою і одним із надійних видів бізнесу. Як показує досвід, спекуляції на валютному, кредитному і фондовому ринках завжди можуть спричинити великі збитки, пов'язані з постійним ризиком.

Невирішеність проблеми власності на землю суттєво гальмує розвиток виробничої інфраструктури і весь інвестиційний процес. Аналіз показує, що існує пряма залежність між інвестиційним кліматом і процесом викупу землі приватизованими підприємствами.

Логіка економічних реформ обумовила те, що наявність земельної ділянки стала однією з умов, які визначають інтерес іноземних інвесторів до різних проектів в Україні, оскільки цінність землі безумовна. Причому значення цього чинника для зарубіжних інвесторів переважає порівняно із законодавчою, юридичною і податковою сферами, які вважаються несприятливими.

У даний час іноземні інвестори вдаються до двох основних способів вкладання коштів в українську економіку: за допомогою зарубіжних інвестиційних фондів, представлених на українському ринку; за допомогою українських банків, які формують для іноземних інвесторів необхідні пакети акцій.

Другий спосіб практикується частіше, оскільки українські комерційні банки краще орієнтуються у вітчизняній стихії, краще уявляють собі перешкоди і шляхи їх подолання. Якщо ринок землі не запрацює на повну силу, комерційні банки будуть і надалі обмежуватись маломасштабними, експериментальними акціями фінансування інвестиційних проектів.

Подолати слабкість кредитної складової в монетарній політиці можна шляхом суттєвої активізації кредитного процесу, і розв'язання цієї проблеми лежить як у сфері макроекономічної політики держави, передусім структурної, так і у сфері регулятивної діяльності НБУ, шляхом оптимізації системи економічних нормативів, що стимулюватимуть кредитну активність банків, а також створення надійних правових умов забезпечення активних операцій банків.

З 2000 р. Національний банк України проводить цілеспрямовану політику контролю та регулювання інвестицій у цінні папери, передусім в акції підприємств. До таких дій з боку НБУ спонукала висока активність банків на ринку цінних паперів наприкінці 90-х років, адже комерційні банки є важливим фінансовим інститутом, який може виконати і реально виконує дуже актуальні функції — акумулювання та інвестування значних заощаджень населення [1, с. 123]. Участь банків у акціонерному

капіталі підприємств та їхні інвестиції в акції не повинні вносити в банківську систему елементів нестабільності.

В Україні більшість цінних паперів не мають ліквідного ринку та регулярних котирувань, а отже, й об'єктивної ринкової оцінки, тому їх теоретичну вартість визначають, за принципом обачності, що призводить до завищення ризику, пов'язаного з окремим цінним папером. У банківській практиці це означає, що багато цінних паперів у портфелях українських комерційних банків потребують створення великих за обсягами резервів. Необхідність формування значного за обсягами резерву суттєво стримує активність комерційних банків на фондовому ринку, оскільки змушує банки частково відмовлятися від операцій з цінними паперами.

Велику роль у регулюванні діяльності учасників фондового ринку відіграє держава. Сьогодні регулювання і контроль за діяльністю банків здійснює Національний банк України. Однак більше уваги діяльності комерційних банків повинна також приділяти Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Асоціація українських банків шляхом розробки нормативів, положень і інструкцій.

Конкретно ці загальні умови і тенденції виявляться у функціонуванні ринку державних зобов'язань. Український ринок державних цінних паперів переважно короткостроковий, що додає йому дискретного характеру і сприяє нестабільності прибутків, до того ж кредиторами виступають, здебільшого, комерційні банки і фінансові компанії. Комерційним банкам, Асоціації українських банків доцільно: посилити взаємодію з метою вироблення загальних правил «гри» з державними цінними паперами і відносин з державою; звернути особливу увагу на забезпечення рівних умов конкуренції для банків і банківських союзів, у яких бере участь державний капітал, і для утворених державними органами і структурами;

Дотепер використання ринку боргових зобов'язань для регіонального і місцевого фінансування в Україні було обмеженим. Ця практика загалом нова як для місцевих органів управління, так і для інвесторів. І хоч нині доступ до ринків боргових зобов'язань органам регіонального та місцевого управління ускладнений, їм вже зараз потрібно планувати свої дії на той період, коли ці ринки стануть для них більш доступними.

Література

1. Циганов С. А. Особливості функціонування комерційних банків на ринку цінних паперів // Фінанси України. — 2005. — № 6. — С. 122—125.